Redactiunea, Administratiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Prețul inserțiunilorŭ: o seriă garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifa și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anu 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unu anŭ 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unu anu 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntu a se plăti înainte.

Nr. 25. | Brașovŭ, Marți, Mercurĭ 1 (13) Februarie | 1889.

Brașovŭ, 31 Ianuarie v.

Erĭ și alaltăerĭ s'a rĕspânditŭ în Pesta și în Viena faima, că ministrulŭ- președinte Tisza are de gândŭ sĕ'șĭ dea demisiunea.

In urma agitațiunei celei marĭ ce se face în contra paragrafilorŭ 14 și 25 ai legei militare, agitațiune care a cuprinsŭ și cercurile guvernamentale, s'a hotărîtŭ d-lŭ Tisza a face óre-carĭ concesiunĭ celŭ puținŭ cu privire la §. 14, prin care se stabilesce contingentulŭ de recrutĭ. De aceea a zăbovitŭ mai multe dile în Viena ca sĕ se înțelégă cu guvernulŭ de acolo.

A și aflatŭ Tisza Kalman o modalitate pentru modificarea textului §-lui 14 așa, ca sĕ nu mai fiă de lipsă sĕ se aducă legea militară încă odată înaintea parlamentului austriacŭ, care a votat'o deja. Se dice că se va propune ca la alinea ultimă a §-lui 14, unde se dice: „contingentulŭ de recrutĭ stabilitŭ pentru armata comună" sĕ se mai adaugă cuvintele „care va avé valóre pentru cei dece anĭ următorĭ", delăturându-se astfeliu bănuiala că § 14 ar ataca constituția esistentă.

Foile din Viena, de ordinarŭ bine informate, ca „Fremdenblatt", „N. W. Tagblatt" ș. a. află că d-lŭ Tisza a declaratŭ, că va fi silitŭ a oferi demisiunea sa partidei liberale; dênsulŭ a făcutŭ cestiune de cabinetŭ din primirea nemodificată a legii militare și acum când se învoesce a se modifica § 14 „trebue sĕ-șĭ dea demisiunea cu atâtŭ mai vêrtosŭ, cu câtŭ agitațiunea dușmănósă se îndreptă mai multŭ în contra persónei sale."

Scirea că ministrulŭ Tisza vrea sĕ demisioneze se lăți ca fulgerulŭ pretutindenĭ si pe când guvernamentalii adêncŭ îngrijațĭ se sfătuiau cum se împedece demisiunea șefului, oposițiunalii ungurĭ începură a'șĭ bate jocŭ de „noua tactică" a lui Tisza Kalman.

„Constituțiă, limbă maghiară, tinerime, nemulțumirea țĕrii cu legea militară, tóte suntŭ nimicŭ — esclamă „Pesti Naplo" — pe lângă marea cestiune; că óre Tisza Kalman sĕ rĕmână ministru-președinte orĭ nu?"

„Multŭ ne-ar plăcé — dice „Egyetés" — sĕ se adeverescă scirea despre demisiunea lui Tisza Kálman. Dêr cine se fiă prostulŭ, care sĕ mai crédă într'ênsa după tactica și practica de pănă acum a ministrului-președinte. Nu este Tisza Kálman omulŭ, care sĕ demisioneze din cause de sêmțibilitate, pentru că trebue sĕ roșéscă puținŭ, pe câtŭ timpŭ va avé câtŭ de mică majoritate."

„Nu demisiona în clubŭ, ci demisiunéză în palatulŭ dela Buda" îi strigă lui Tisza organulŭ contelui Apponyi.

C'unŭ cuvêntŭ oposițiunea maghiară crede, că ministrulŭ-președinte Tisza cu tactica lui de demisionare voiesce numai sĕ facă presiune asupra partidei sale ca sĕ asigure cu deosebire primirea §-lui 25 alŭ legei militare, cu privire la care cercurile decidĕtóre din Viena nu admitŭ nicĭ unŭ fel de modificare. Se dice numai că dietei i-se va propune unŭ proiect de resoluțiune deosebitŭ de lege în înțelesulŭ ca sĕ se țină sémă de limba maghiară la esamenele de oficerŭ.

Oposițiunea însĕ nu se mulțumesce numai cu atâta. Incuragiată prin concesiunea, ce guvernulŭ promite a o face cu privire la § 14, ea pretinde acum susŭ și tare, că drepturile naționale trebue sĕ fiă recunoscute și în cestiunea voluntarilorŭ pe unŭ anŭ, că trebue sĕ se modifice și § 25 în sensulŭ pretensiunilorŭ maghiare.

Se țînŭ mereu adunărĭ poporale în Țera unguréscă, carĭ protestéză în contra des-amintițilorŭ doi paragrafĭ ai legei militare. Astfeliu de proteste s'au pusŭ în scenă Duminecă în adunările din Pesta, Gyorött, Dunaszerdahely, Losonțŭ și Mateszalka.

Intr'aceea a sositŭ și Maiestatea Sa în Buda, unde se dice că va rĕmâné până în 19 a lunei curente. In timpulŭ acesta se va desfășura și crisa, ce a provocat'o oposițiunea în contra legei militare.

Cestiunea este cu atâtŭ mai complicată, cu câtŭ camera deputațilorŭ din Viena a primitŭ deja legea militară așa cum i-a fostŭ presentată de guvernŭ. Ministrulŭ președinte Tisza a luatŭ asemenea angagiamentulŭ de a face sĕ se priméscă legea. Suntemŭ dêr fórte curioșĭ cum va sci elŭ sĕ iésă și de astădată din strîmtóre.

Probabilŭ, că d-lŭ Tisza se va retrage pentru scurtŭ timpŭ și va lăsa ca altulŭ sĕ esecute legea cu ajutorulŭ majorităţii de 126 voturĭ din dietă, pentru ca sĕ'șĭ reocupe apoi mai târdiu portofoliulŭ și sĕ nu se pótă dice, că elŭ a fostŭ acela care „a trădatŭ interesele națiunei"

E dibaciu tacticŭ nu'i vorbă d-lŭ Tisza, numai sĕ vedemŭ décă i-se prinde și de astă-dată.

Parastasŭ pentru Archiducele Rudolfŭ

Lugoșŭ, în 9 Februarie n. 1889.

Din incidentulŭ catastrofei ivite pe neașteptate peste preaînaltulŭ tronŭ și peste patria nóstră prin mórtea Inălțimei Sale c. r. Archiducelui și Principelui de corónă Rudolfŭ, Ilustritatea Sa Présfințitulŭ Domnu Episcopŭ alŭ Lugoșiului Dr. Victorŭ Mihalyi de Apșia a adresatŭ clerului diecesanŭ unŭ cerculară cu data 1 Februarie n. c., în care dispuse ca în fie-care di sĕ se tragă în tóte bisericile după usulŭ îndatinatŭ clopotele pentru înaltulŭ defunctŭ și anumitŭ până după înmormêntarea aceluiașŭ. Apoi în diua îngropăciunei adormitului în Domnulŭ Archiduce și Principe de corónă sĕ se celebreze în fie-care biserică câte o liturgiă solemnă împreunată cu parastasŭ, pentru odihna sufletului Inaltului defunctŭ, la care liturgiă sĕ asiste toțĭ scolarii cu învĕțătorii și corurilelorŭ, și sĕ se învite tóte autoritățile locale, éră pe edificiile bisericescĭ și scolare din Diecesă dispune, ca în semnulŭ jalei și doliului generalŭ, sĕ se puună câte unŭ stégŭ negru câtŭ și în diua înmormêntărei aceluiașĭ Inaltŭ defunctŭ sĕ fie sistate prelecțiunile în tóte scólele de sub jurisdicțiunea In. Prea Sânției Sale. Vĕ facŭ cunoscutŭ cu acéstă ocasiune, că adĭ în 9 Februarie n. la 10 óre a. m. atâtŭ în biserica română gr. cat., câtŭ și în cea gr. or. din Lugoșiu s'a ținutŭ câte o sf. liturgiă solemnă împreunată cu parastasŭ pentru odihna sufletului repausatului Principe de corónă, la care au participatŭ tóte autoritătile civile și militare locale în frunte cu comitele supremŭ alŭ comitetului Carașiu-Severinŭ d-lŭ Iakabffy

In biserica catedrală gr. cat. din locŭ cultulŭ divinŭ și parastasulŭ a fostŭ oficiatŭ de cătră însușĭ Ilustritatea Sa D-lŭ Episcopŭ diecesanŭ cu asistința Canonicilorŭ capitularĭ și a preoțimei gremiale, éră responsoriele la liturgiă ș cântările obicĭnuite la parastasŭ le-a esecutatŭ corulŭ bărbătescŭ compus din măestrii sub conducerea bravului și zelosului Cantorŭ catedralŭ Vas. Jivanca, care corŭ ca de comunŭ și de astădată a escelatŭ în cântările sale melodióse în modŭ admiratorŭ și spre deplina îndestulire a publicului ee față.

Astfelŭ se sfêrșiră și în orașulŭ nostru Lugoșŭ ceremoniele funebre pentru odihna nobilului sufletŭ alŭ Inaltului defunctŭ Archiduce și Principe de corónă Rudolfŭ.

Ucca inferióră, 10 Februarie n. 1889.

Astădĭ parochulŭ nostru d-lŭ Nicolau Borza a oficiatŭ unŭ parastasŭ în biserica gr. or. de aci pentru eterna odihnă a sufletului principelui de corónă Rudolf. *G.*

Cetatea de baltă, 28 Ianuarie v. 1889.

Din incidentulŭ tristului casŭ regretatŭ, mórtea Alteței Sale ces. reg. Principele nostru de corónă, clironomulŭ dinastiei Habsburgice, Archiducele Rudolfŭ, în biserica română greco-orientală din Cetatea-de-baltă, astădĭ în 28 Ianuarie v. s'a serbatŭ Sf. Liturgiă împreună cu parastasŭ solemnŭ pentru sufletulŭ Inaltului decedatŭ, prin protopopulŭ N. Todoranŭ, însoțitŭ de parochulŭ din Boianŭ I. Crișanŭ, la care au participatŭ, pe lângă representanța comunală, comitetulŭ parochialŭ in corpore, încă și preoții localĭ rom. cat. și ev. lut., precum și alțĭ fruntașĭ din comună. *T.*

SCIRILE DILEI.

Mórtea prințului Rudolfŭ. Diarele englese anunță aparițiunea unei broșurĭ, în care se vorŭ arăta adevĕratele cause, precum și modulŭ cum s'a întêmplatŭ mórtea archiducelui Rudolfŭ.

***

Darea de școlă. Comuna Răcăștia din comitatulŭ Hunedóra a adresatŭ dietei unguresci o petițiune, cerêndŭ sĕ fiă scutită școla poporală de darea școlară de 5%.

***

D-lŭ Dr. Steriu Ciurcu, după o călĕtoriă de mai multe dile în România, s'a întorsŭ erĭ prin Brașovŭ la Viena, spre a-șĭ relua clientela sa.

***

Reuniunea femeilorŭ române din Aradŭ și provincia face cunoscutŭ prin secretarulŭ ei, d-lŭ Petru Truța, că balulŭ anunțatŭ pe diua de 9 (21) Februarie nu se va mai ținé în acestŭ anŭ, în urma intervenirii morții președintei Reuniunei, D-na Hermina P. Desseanu.

***

Pentru vătămare de onore. Tribunalulŭ din Budapesta a condamnatŭ dilele acestea pe diaristulŭ ungurŭ Iuliu Verhovay la 6 sĕptĕmânĭ închisóre și 300 fl. amendă pentru vătămare de onóre sĕvêrșită în edificiulŭ tribunalului din Pestvidek contra lui Gobody Ferencz, primarulŭ orășenescŭ din Czegled, căruia i-a disŭ, că este „omŭ de nimicŭ."

***

Familia Năsturelŭ-Herescu. D-lŭ Alexandru Odobescu, membru alŭ Academiei române și profesorŭ universitarŭ, lucréză în momentulŭ de față la o biografiă a familiei Năsturelŭ-Herescu.

***

Agitațiunĭ kulturegyletiste. „Kolozsvar" dela 9 Februarie scrie unŭ articulŭ de fondŭ „kulturegylet"-istŭ în care dice între altele: In Șebișulŭ micŭ séu Poiana, copii lucrătorilorŭ nemaghiarĭ cântă împreună cu părinții lorŭ „Szozat"-ulŭ și „Himnusz"-ulŭ. Pretutindinea unde agitațiunea culturală este în lucrare, poporulŭ se apropiă de noi prin inima, deșteptăciunea, prin cultura și limba lui. Numai unŭ anŭ este de când societatea nóstră și-a începutŭ acțiunea sa in înțelesŭ propriu disŭ, și deja și-a pusŭ piciorulŭ sĕu în peste 100 comune etc. „Kolozsvar" mai spune în acelŭ articolŭ de fondŭ, că tinerii universitarĭ din Budapesta, voindŭ sĕ felicite pe Kossuth pe cale telegrafică, au hotărîtŭ că mai bine sĕ trimită taxa telegramei de felicitare „Kulturegylet"-ului ardelenescŭ ceea ce au și făcutŭ. — Ce facŭ studenții ungurĭ din Budapesta cu Kulturegyletulŭ, nu ne privesce. Intrebarea e: suferi-vorŭ Românii din Șebișŭ séu Poiana o asemanea batjocură, ca Kulturegyletulŭ sĕ'i suspicioneze că jócă ciardașŭ și cântă cântece unguresci cu copii lorŭ, cu alte cuvinte, că începŭ a se lăpăda de neamulŭ și legea lorŭ? De sigurŭ că nu-și vorŭ sci sĕ dea rĕspunsulŭ cuvenitŭ unei asemenea minciunĭ kutureylletiste.

***

Notarŭ publicŭ în cercetare. Notarulŭ publicŭ din Zelau, Carolŭ Balogh, este trasŭ în cercetare din partea tribunalului din Dobriținŭ din causa mai multorŭ abusurĭ sĕvêrșite în oficiu. Altmintrelea Balogh a fostŭ suspendatŭ din oficiu și din partea camerei notarilorŭ publicĭ.

***

Reuniunea femeilorŭ rom. cat. din loc va da Sâmbătă în 16 Februarie n. în sala hotelului Nr. 1 unŭ balŭ în favórea fondului casei orfanilorŭ rom. cat. La acestŭ balŭ comitetulŭ învită pe toți sprijinitorii întreprinderilorŭ de binefacere. Inceputulŭ la 9 óre séra. Prețulŭ intrării 1 fl. 50 cr. de persónă.

***

Pelagra. „Românulŭ" spune, că d-lŭ Dr. *Neagoe* a înmânatŭ d-lui ministru de interne raportulŭ sĕu asupra misiunii cu care fusese însărcinatŭ, de a studia în streinătate mijlócele de combatere și stânjinire a pelagrei. Reese din raportŭ

că resultatele acestei misiunĭ suntŭ îmbucurătóre.

* * *

Fonografŭ. Joi séra se va da în sala hotelului Europa de aci o producţiune cu fonografulŭ lui Edison.

* * *

Defraudare. La oficiulŭ de dare din Galgocz s'au descoperitŭ defraudărĭ însemnate. Esecutorulŭ Heim, care timpŭ de anĭ a înşelatŭ, a fostŭ arestatŭ, spune „Pester Lloyd". La oficiu poştalŭ din Zengg în Croaţia, s'a descoperitŭ până acum o defraudare de 15,000 fl. sĕvêrşită de conducĕtorulŭ oficiului Iosef Busan. Mai mulţĭ magiştri poştalĭ din diferite localitățĭ au fostŭ suspendaţĭ şi daţĭ judecăţii pentru neregularităţĭ în oficiu.

* * *

Condamnaţĭ la morte. Tribunalulŭ din Petrinja, în Croaţia, a condamnatŭ la mórte pe Thomar Pavkovicĭ, unŭ tînĕrŭ de 24 anĭ, care şĭ-a omorîtŭ pe unchiusĕu din rĕsbunare, şi pe calfa de faurŭ Stefanŭ Crnkovicĭ, care la sfatulŭ stăpânei sale a omorîtŭ cu o lovitură de ciocanŭ pe stăpânu-sĕu Martinek. Amêndoi condamnaţii vorŭ fi spênḑuraţĭ.

Ceculŭ falsificatŭ.

După cum se scie, la banca comercială din B.-Pesta s'a falsificatŭ în 31 Ianuarie unŭ cecŭ şi unŭ necunoscutŭ a ridicatŭ cu elŭ 40.000 fl. Poliţia a căutatŭ neîncetatŭ după înşelătorŭ, dér înzadarŭ. Ce sĕ veḑĭ? Banca este pe deplinŭ despăgubită, deputatulŭ dietalŭ Dr. Carolŭ *Eötvös* s'a presentatŭ în 7 Februarie n. în biroulŭ Băncii şi a înmânatŭ directorului 40,000 fl. pe carĭ dênsulŭ i-a căpĕtatŭ într'o scrisóre anonimă cu rugarea sĕ-i predea băncii, deórece anonimulŭ *„a ajunsŭ în posesiunea lorŭ prin o greşelă forte mare"*, după cum se ḑicea în scrisóre. Banca, ce este dreptŭ, este despăgubită, dér făptuitorulŭ totuşĭ este urmăritŭ.

Despre modulŭ cum a căpĕtatŭ Dr. Eötvös banii se scriu următórele: Joi în 7 Februarie se anunţă în locuinţa lui Eötvös unŭ individŭ sub unŭ nume cunoscutŭ lui încă de pe timpulŭ când servise ca fiscalŭ în comitatulŭ Vesprimŭ, despre care scia positivŭ că este mortŭ. Eötvös, care era bolnavŭ, l'a avisatŭ sĕ vină la 4 óre d. a. Punctŭ la ora hotărîtă se presentă necunoscutulŭ, unŭ omŭ mai în vêrstă, cu o înfăţişare forte distinsă, şi predete deputatului unŭ pachetŭ, pe care dênsulŭ l'a căpĕtatŭ dela o damă necunoscută cu rugarea sĕ-lŭ dea d-lui Eötvös. Acesta desface pachetulŭ şi, spre marea lui mirare, găsesce în elŭ învĕlite 40 bucăţĭ note de câte 1000 fl. In pachetŭ era şi o scrisóre subscrisă: „O femeiă, care este mamă, în care scrisóre Eötvös, cu referinţă la „simţulŭ seu de dreptate cunoscutŭ" este recercatŭ a înapoia suma numită Băncii, ca în modulŭ acesta „ómenĭ nevinovaţĭ sĕ nu se bănuéscă şi sĕ nu se urmărescă". Necunoscutulŭ n'a vrutŭ sĕ dea nicĭ o deslușire asupra dómnei respective, ci luându-şĭ pălăria s'a depărtatŭ cu paşĭ grăbiţĭ".

Despăgubirea dreptului de cârciumăritŭ.

Publicaţiune.

(Urmare).

Décă cu finea anului 1886 dreptulŭ de regalŭ s'a regulatŭ prin sentinţa întrată în vigóre séu celŭ puţinŭ s'au făcutŭ paşĭ spre regulare, şi décă proprietarulŭ susţine, că pe timpulŭ procedărei de regulare nu şĭ-a pututŭ folosì dreptulŭ aşa precum l'ar fi pututŭ folosì:

A) Décă dintre anii 1882—1886 au fostŭ unulŭ séu mai mulţĭ anĭ din carĭ se vede venitulŭ anualŭ după regulare, atuncĭ petentulŭ are sĕ se róge ca venitulŭ arătatŭ în anulŭ stadiului de regulare sĕ se ia de basă;

B) séu décă în timpulŭ de 5 anĭ de susŭ regularea nu s'a întêmplatŭ şi stadiulŭ de regulare n'a intratŭ încă:

a) atuncĭ are respectivulŭ a documenta cu decisiune oficiósă, că până în fiuea anului 1886 regularea dreptului de regalŭ încă nu s'a întêmplatŭ, séu celŭ puţinŭ că procedura de regulare s'a începutŭ;

b) cu contracte, cu notiţe de cumpărarea mărfii, şi alte asemenea documente, sĕ arate că venitulŭ dreptului de cârciumăritŭ într'adevĕrŭ este mai mare ca înainte de regulare.

c) Décă proprietarulŭ voesce, ca suma lui de despăgubire sĕ se statorescă cu luare în băgare de sémă a altei comune asemenea, atuncĭ trebue amintite comunele séu comuna a cărui venitŭ doresce ca sĕ fiă băgatŭ în sémă, séu luatŭ în considerare.

d) Are proprietarulŭ sĕ se dechiare, décă doresce singurŭ, şi décă nu dênsulŭ, cine voesce sĕ ia în arêndă dreptulŭ de cârciumăritŭ din cestiune e la casŭ când erariulŭ ar pretinde ce venitulŭ sumei de despăgubire sĕ se asigure prin arêndă?

4. La casŭ când după dreptulŭ de cârciumăritŭ (regalŭ) nu s'ar fi plătitŭ într'adevĕrŭ dare de venite, respective dare de camete şi rente, déră proprietarulŭ este în stare sĕ documenteze, că în venitulŭ care a fostŭ supusŭ dărei de venite, darea de chiriă de casă séu a altei dărĭ pe care a plătit'o dênsulŭ séu celŭ ce a folositŭ dreptulŭ de cârciumăritŭ, a fostŭ cuprinsŭ şi venitulŭ dreptul de regalŭ (cârciumăritŭ) şi astfeliu a fostŭ supus şi venitul acesta dărei. In casul acesta cu ocasiunea insinuărei, respective arătărei pretensiunei de despăgubire:

a) sĕ se alăture contractulŭ de arêndă séu altŭ documentŭ care în sensulŭ legilorŭ nóstre se póte privi ca documentŭ autenticŭ, din care sĕ se védă că dreptulŭ de cârcĭmăritŭ într'adevĕrŭ a fostŭ datŭ în arêndă şi folosinţă cu alte drepturĭ séu obiecte, şi cu aceste din urmă s'a folositŭ şi dreptulŭ de cârcĭmăritŭ (regalŭ.) Pe lângă dovada acésta trebue sĕ mai alăture la arătarea de susŭ respectivulŭ proprietarŭ încă şi cărticica de dare, registrulŭ de dare séu actulŭ de mĕsurărĭ de dare din care sĕ se védă, că şi venitulŭ din dreptulŭ de cârcĭmăritŭ (regalŭ) a fostŭ supusŭ dărei séu décă proprietarulŭ nu ar fi în stare a produce aceste documente, atuncĭ trebue sĕ arate oficiulŭ la care, şi numĕrulŭ sub care se află aceste documente.

b) sĕ se alăture mai departe astfeliu de cărticele de dare, fasiunĭ, registre de dare, şi datele carĭ s'au folositŭ la pregătirea acestora, asemenea hainele şi protocólele comisiunei mĕsurătóte-reclamatóre de dare, ale comisiunei administrative financiare, din carĭ sĕ se védă, că la darea aruncată s'a luatŭ ca temeiu şi venitulŭ din dreptulŭ de cârcĭmăritŭ, în casulŭ acesta sĕ se provóce respectivulŭ proprietarŭ la unŭ concetăţénŭ alŭ sĕu, care n'are dreptulŭ de cârcĭmăritŭ, a cărui dare însĕ este aruncată sub acele imprejurărĭ şi pe acelŭ temeiu, aşa încâtŭ asemĕnândŭ darea petentelui despăgubirei cu a concetăţénului sĕu, sĕ se védă, că proprietarulŭ dreptului de cârcĭmăritŭ este însărcinatŭ cu sumă mai mare de dare, de aceea pentru că are şi'şĭ folosesce şi dreptulŭ de cârcĭmăritŭ (regalŭ), séu décă hârtiile de susŭ nu le-ar puté alătura, sĕ se provóce la ele ca în punctulŭ a) din susŭ.

(Va urma.)

Literatură.

Transilvania, fóia Associaţiunei Transilvane, redigiată de *Georgiu Bariţŭ*. Anulŭ XX. Apare în Sibiiu odată pe lună şi costă 3 fl. pe anŭ séu 9 francĭ. — Nr. 3—4 dela 1—15 Februarie conţine: Baronulŭ Nic. Vesselyeni bĕtrânulŭ. — Materialŭ pentru istoria bisericéscă. — Bibliografia vechiă. — Cărţile intrate la concursŭ pentru premiile Academiei Române. — Consemnarea contribuirilorŭ colectate prin d-lŭ Parteniu Cosma în favorulŭ scólei Associaţiunei. — Reuniunea română de agricultură din comitatulŭ Sibiiului.

Institutele de banĭ în Sibiiu

şi operaţiunile lorŭ în anulŭ 1887.

In „Gazeta Trans." din anulŭ trecutŭ, n-rii dela 6 şi 8 Noemvre, amŭ publicatŭ date statistice dela institutele de banĭ din Braşovŭ; astăḑĭ vomŭ publica, pe câtŭ ne este posibilŭ, astfelŭ de date dela institutele de banĭ din Sibiiu. Ele suntŭ destulŭ de instructive şi merită luarea aminte a cetitorilorŭ.

In Sibiiu, ca şi în Braşovŭ, suntŭ cincĭ institute mai însemnate de banĭ.

1. *Hermanstädter allgemeine Sparkassa*, cassă de păstrare săsescă, înfiinţată la 1841, şése anĭ după cea din Braşovŭ; a fostŭ până la 1872 singura în Sibiiu, care a primitŭ banĭ spre păstrare, de aceea dispune şi astăḑĭ de depunerĭ forte considerabile. Capitalulŭ ei de întemeiare constă numai din florinĭ 5000. Intemeiătorii şi membrii ei fundatorĭ actualĭ au renunţatŭ dela începutŭ de a primì dividende marĭ după capitalele lorŭ, mulţumindu-se cu micĭ procente, carĭ nu suntŭ mai marĭ, ca cele pentru depunerĭ. Venitulŭ curatŭ alŭ fiĕ-cărui anŭ l'au întrebuinţatŭ parte pentru a crea unŭ fondŭ de reservă, care astăḑĭ se urcă la suma de fl. 475,504, parte pentru diferite scopurĭ umanitare.

Ramii ei de afacerĭ au fostŭ primirea de depunerĭ şi împrumutarea pe lângă hipotecă. In timpulŭ din urmă, de când a venitŭ ca directorŭ dr. Volf, fostŭ redactorŭ şi deputatŭ, a începutŭ a'şĭ lărgì afacerile. In adunarea gen. estra-ordinară din 14 Nov. 1887 s'au modificatŭ statutele în sensulŭ, ca sĕ se pótă emite şi scrisurĭ fonciare. Primulŭ scrisŭ fonciarŭ s'a emisŭ numai la 1 Martie a. tr.

2. *„Albina"*, institutŭ de creditŭ şi economii", s'a fondatŭ la 1872. Este uniculŭ institutŭ în tótă Transilvania, care s'a ocupatŭ cu tóte afacerile de bancă.

Afacerile ei suntŭ forte estinse nu numai în Transilvania, dér şi în Ungaria. La 1882 a înfiinţatŭ o sucursală în Braşovŭ.

Capitalulŭ de fondare alŭ „Albinei" se compune din 3000 acţiunĭ de câte 100 fl., din care abea câteva ḑecĭ nu vorŭ fi în mânĭ românescĭ. Dela 1880 a înce-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Poesii poporale.

I

Mândro sprâncene pe susŭ,
Sufletulŭ badii l'ai pusŭ,
Mândro sprâncene în josŭ
Sufletulŭ badii l'ai storsŭ.
Mândro ochişorii tĕi
Ia unsŭ maică-ta cu clei
De-mĭ punŭ capulŭ după ei.

II

Strigă mândra din grădină
Sĕ mĕ ducŭ la ea la cină.
Strigă mândra din prilază
Sĕ mĕ ducŭ la ea la masă
C'aşa-i inima de arsă.
Frunḑă verde de cicóre
Sĕ mĕ ducŭ, că de nu, móre.

III

Eu mĕ ducŭ mândro 'n cătane
Tu rĕmâi şi spală haine;
Spală şi năframa mea
Care-am feciorítŭ cu ea,
'Mĭ-o spală în lăcrămele
Şi 'mĭ-o trimete pe stele,
Unde a fi stegulŭ plecatŭ
Acolo voi fi legatŭ
Cu puşculiţa pe spate
Şi cu dorulŭ tĕu ce m'arde.

IV.

Cine n'are 'n lume dragŭ
Câtu-i lumea-i totŭ betegŭ,
Eu vĕdŭ Dómne despre mine
Câtu-i lumea nu mi e bine.

V.

De-ar fi dorulŭ vênḑĕtorŭ
M'aşŭ face neguţător
Şi mi-aşŭ pune şatra 'n pragŭ,
Şi-aşŭ vinde la dorŭ cu dragŭ
Şi-aşŭ pune una la şură
Şi-aşŭ cumpăra dorŭ şi gură.

VI.

Vai leliţă din celŭ satŭ
De m'ai sci cum zacŭ pe patŭ,
Cu faţa către părete
Cu gura triptă de sete,
N'ai veni sĕ ostenescĭ
Pe min' sĕ mĕ lecuescĭ
Sĕ-mi dai merişorŭ din sînŭ
Din guriţă sĕ béu vinŭ.

VII.

De-ai fi rîule vorbitorŭ
Precum eştĭ de curgĕtorŭ
Eu atuncĭ te-aşŭ întreba:
N'ai vĕḑutŭ pe mândra mea?
Póte că s'o fi vĕḑutŭ
Dér nu ţi-o-am cunoscutŭ.
Lesne-i rîule a-o cunósce
Ea la paşŭ
E păunaşŭ,
La obrazŭ
Copilaşŭ grasŭ,
Genele ca penele
Buzele ca frunḑele
Sprâncenele umblă 'n vêntŭ
Ochii mĕ bagă 'n pămêntŭ.

VIII.

Mândro când voi muri eu
Sĕ vii la mormêntulŭ meu
Şi sĕ ḑicĭ către mormêntŭ:
Morminte gropă săpată
Lasă-mĕ sĕ 'lŭ vĕḑŭ odată
Pe celŭ care a m'aiubitŭ
In lume păn' a trăitŭ.
Dupăce l'oiu săruta
Dómne nu mĕ mai scula,
Ci mĕ pune lângă elŭ
Dar' m'aşéḑă frumuşelŭ
Sĕ şedemŭ şi în mormêntŭ
Cum şedeamŭ noi pe pămêntŭ
Amêndoi îmbrăţoşaţĭ
De 'ntrégă lumea iertaţĭ.

IX.

Floricică floricea,
Nicĭ o bólă nu-i mai grea,
Nu-i mai grea ca dragostea,
Că dragostea te'nfióră
Din tălpĭ păn' la inimióră
Şi dragostea te sfâşiă
Din creştetŭ păn' la călcâiă.

X.

Mândruliţă trupŭ subţire
Strînge-mĕ'n braţe la tine,
De te-aşŭ apuca la noi
Nu te-aş da pe şése boi,
Nicĭ de lucru nu ţĭ-aşŭ da
Fără te-aş totŭ sĕruta
Sera şi diminéţa
Sĕptĕmâna-arare orĭ
Peste ḑi totŭ de trei orĭ,
Şi nóptea de nouă orĭ
Sâmbăta numai odată
Dumineca ḑiua tótă.

XI.

Mărioţă mărióră,
Mulţĭ voinicĭ ai pusŭ în bólă
De me-i pune şi pe mine
Dumneḑeu sĕ-ţĭ dee bine.

XII.

Mĕi bădiţo pentru tine
Multă supĕrare 'mĭ vine
Şi mustrărĭ
In tóte sĕrĭ;
Câte lacrĕmĭ am vĕrsatŭ
Potŭ face fântână'n satŭ,

XIII.

Sĕracile sutele
Cum mărită mutele.
Mĕ'mbulḑiamŭ şi eu la sută
Şi luai şi eu o mută
De'mĭ dă blidulŭ nespălatŭ
Şi lingura de sub patŭ.
Unde-o vĕdŭ la focŭ şeḑêndŭ
Par'că vĕdŭ ursulŭ plângêndŭ,
Unde-o vĕdŭ în gura şurei
Par'că vĕdŭ mama pădurei.

XIV.

Când eram mai tinerea
Sburam ca o păsĕrea
Nu sciam ce este trica,
Nu mĕ temeam de nimica,
Şi săltamŭ din crengă'n crengă
Nime n'avea ce sĕ'mĭ facă.
Petreceam în desmerdare
Fără nicĭ o supĕrare,
Dér unŭ vênătorŭ duşmanŭ
Cum mĕ vĕḑu, făcu planŭ
Şi trei fire de pĕrŭ scóse
Fragede şi fermecóse
Şi le făcu lăţişore
De mĕ prinse de picióre
Şi mĕ puse'n colivie
Numai elŭ ca sĕ mĕ scie.

putŭ a emite scrisurĭ fonciare, mai întêiu cu 6%, dêr acestea s'au sistatŭ şi în loculŭ lorŭ emite numai cu 5%. In circulaţiune erau cu finea anului 1887 fonciare în vaólre de fl. 1.053,000.

3. *Bodencreditanstalt in Hermanstadt* fondatŭ totŭ la 1872 pe acţii cu unŭ capitalŭ de 100,000 fl. Atacerile ei suntŭ cu deosebire împrumutarea pe lângă hipotecă, primesce depunerĭ şi se ocupă şi cu alte afacerĭ de bancă. A emisŭ scrisurĭ fonciare de 5½ şi 6%, astădĭ emite numai cu 5%. Cu finea anului 1887 erau în circulaţiune fonciare în sumă de fl. 3,730.600.

4. *Hermanstädter Vorschussverein,* associaţiune cu rĕspundere solidară neţermurită, fondată la 1876, mai vêrtosŭ pentru ajutorarea cetăţeniloru şi industriaşilorŭ saşĭ din Sibiiu.

5. *Filiala băncii austro-ungare*, care se ocupă cu scontŭ şi lombardŭ.

Afară de acestea mai suntŭ: „Hermanst. Arbeiter Spar & Aushilfscassa" fondată în a. 1857 şi „Hermanstädter Spar & Vorschuss-Consortium des I allg. Beamtenvereins der oest. u. monarchie" fondatŭ la 1866.

(Va urma.)

Din camerile române.

Senatulŭ. Şedinţa dela 23 Ianuarie.

D-lŭ *Haritonŭ Racotta*, fórte emoţionatŭ, aduce la cunoscinţa Senatului uneltirile perturbătóre stărei actuale de lucrurĭ a propagandeĭ socialiste, cum s'a constatatŭ deunădĭ la Târgovişte, unde s'a vĕdutŭ d. Nădejde provocând făţişŭ dispreţulŭ poporului în potriva claselorŭ diriginte. Cere decĭ guvernulŭ sĕ garanteze liniştea ţĕrei şi viéţa proprietarilorŭ.

D-lŭ *T. Lerescu* (Argeşiu) provócă banca ministerială sĕ se pronunţe asupra comunicărei d-lui Racota.

D-lŭ *prim-ministru Rosetti* declară, că e surprinsŭ de arătarea d lui Racota întru câtŭ privesce Dîmboviţa şi va căuta sĕ ia informaţiunĭ.

In privinţa agitaţiei socialiste guvernulŭ a constatatŭ deja la Cameră esistenţa ei. Insĕ cu tótă privegherea severă ce se esercitéză de autorităţĭ, nu s'au pututŭ surprinde agitatorii depăşind marginile codicei penale, cu tóte acestea, faptulŭ semnalatŭ de d. Racotă ar cădé sub represiunea legiuirei în vigóre; va dispune dêr a se cerceta casulŭ la faţa locului şi va consulta Consiliulŭ asupra mĕsurilorŭ de luatŭ.

Proiectele de reforme ce a presintatŭ guvernulŭ actualŭ suntŭ o garanţiă îndestulătóre de solicitudinea sa pentru poporŭ; decă însĕ agitaţiunea socialistă va urma a cresce în ofensivă împotriva ordinei sociale, guvernulŭ nu se va da înapoi dela trista datorie spre a cere corpurilorŭ legiuitóre arme nouĕ şi puternice de represiune.

D-lŭ *Ioanŭ Alexandrescu* crede, că arătările d-lui Racota suntŭ resultatulŭ unei relaţiunĭ exagerate.

D-lŭ *H. Racota* menţine cu putere denunciarea sa şi se teme, că mĕsurile de represiune făgăduite de guvernŭ sĕ nu fie tardive; insistă decĭ pentru o urmare imediată şi severă.

D-lŭ *Ionŭ Plesnila* dă cetire raportului comitetului delegaţilorŭ, pentru construirea unei linii ferate directe între Bârladŭ şi Galaţĭ.

Senatulŭ decide a se trimite raportulŭ d-lui Plesnilă la tiparŭ.

D-lŭ *Willner* dă citire unei propunerĭ pentru rescumpărarea drepturilorŭ de imbaticurĭ dela proprietăţile particulare.

Se votéză împămêntenirea d-lui Tanase Anastasescu, românŭ din Macedonia.

Se ia în desbatere proiectulŭ de lege prin care guvernulŭ este autorisatŭ a emite renta amortisabilă 5% în suma de 2,000,000 spre acoperirea sumei ce Statulŭ a împrumutate sĕtenilorŭ lipsiţĭ de hrană sub formă de porumbŭ în virtutea legei din 15 Martie 1888.

Legea se votéză

Camera. Şedinţa dela 23 Ianuarie.

Se votéză 2 indigenatŭ, a d-lorŭ Reiniche şi Droe Şaitan.

D-lŭ *Preşedinte* aduce aminte Camerei, că rebue sĕ lucreze, legile nu suntă stêrşite de studiatŭ în secţii şi avemŭ şi 27 intêmplărĭ.

D lu *Apostoleanu* rógă pe d-nii interpelatorĭ sĕ şi-le amâne spre a se sfîrşi cu studiulŭ legilorŭ.

D-lŭ *Th. Rosetti* cere totŭ acésta spunêndŭ, că d-nii ministri suntŭ gata sĕ stea şi până la meḑulŭ nopţii pentru desvoltarea interpelărei, dêr până la 5 óre sĕ se sfĕrşéscă legea agricolă de studiatŭ.

D-lŭ *Kogălniceanu* e de aceeaşŭ părere.

D-lŭ *Blarembergŭ*, unulŭ din interpelatorĭ, consimte la amânare.

D-lŭ *Preşedinte* consultă pe fie-care interpelatorŭ asupra amânării; d-nii Alexandrescu, Deleanŭ, Iónŭ Grădişteanŭ, Ceaurŭ Aslanŭ, Blarembergŭ, Nădejde, Ernestŭ Sturḑa, Nucşoreanu consimtŭ toţĭ la amânare şi la 3 fără unŭ sfertŭ se trece în secţii.

„ALBINA" institutŭ de creditŭ şi de economii.

Filiala Braşovŭ.

Conspectulŭ operaţiunilorŭ de cassă în luna Ianuarie 1889.

Intrate:

Numerar cu 31 Dec. 1888	fl.	24.530.27
Depunerĭ spre fructificare .		141,138.22
Cambii rĕscumpărate. . .		111,585.83
Conturĭ curente		21,394.67
Imprumuturĭ pe producte .		3,034.34
Imprumuturĭ pe efecte şi alte împrumuturĭ		2,399.22
Monetă		493.16
Interese şi provisiunĭ . .		3,743.54
Comisiunĭ.		502.41
Diverse		17,043.38
	fl.	325,865.04

Eşite:

Depunerĭ spre fructificare .	fl.	94,028.80
Cambii escomptate . . .		87,956.77
Conturĭ curente.		78,718.79
Imprumuturĭ pe producte .		4811.92
Imprumuturĭ pe efecte şi alte împrumuturĭ . . .		1776.—
Monetă		1166.43
Interese şi provisiunĭ . .		308.73
Comisiunĭ.		1355.18
Diverse		32,348.78
Spese şi salare.		1074.90
Numerarŭ cu 31 Ianuarie 1889		22,318.74
	fl.	325,865.04

V. Bologa, m. p. dirigentŭ. **N. P. Petrescu** m. p. adjunctŭ.

V. Gămulea, m. p. comptabilŭ.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS".

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Budapesta, 12 Februarie. Părechea regală cu archiducesa Valeria au sositŭ la 2 óre 40 minute după amédĭ. Dela gară până la castelŭ au fostŭ salutaţĭ cu celŭ mai mare respectŭ de o mulţime de sute de mii ómenĭ.

Berlinŭ, 12 Februariu. Imperatulŭ a însărcinatŭ ca sĕ ţină loculŭ şi sĕ represinte pe cancelarulŭ imperiului în administraţiunea marinei pe vice-admiralulŭ Goltz.

Parisŭ, 12 Februarie. Intr'o şedinţă ulterióră, camera a primitŭ legea electorală pe arondismente în a treia cetire cu 46 voturĭ maioritate. Boulanger a fostŭ de faţă la şedinţă,

Londra, 12 Februarie. După o telegramă a poliţiei din Dundel (Scoţia), a fostŭ arestatŭ acolo unŭ individŭ venitŭ din Londra, în a cărui locuinţă s'a găsitŭ o ladă cu cadavrulŭ unei femei; capulŭ era despărţitŭ de cadavrŭ, pântecele spintecatŭ. Se presupune, că acestŭ individŭ e ucigaşulŭ atâtorŭ femei din Londra, care băgase poporaţiunea în spaimă. Arestatulŭ refusă a da orĭ-ce lămurire.

DIVERSE.

Unŭ accidentŭ îngrozitorŭ de drumŭ de ferŭ s'a întêmplatŭ în Belgia, pe linia dela Bruxelles la Namur, prin deraiarea trenului la o depărtare de ḑece minute dela gara Groenendael. Maşina şi mai multe vagóne au eşitŭ din şine şi s'au lovitŭ c'o mare putere de piciórele unui podŭ, care trece pe d'asupra liniei; ciocnirea a fostŭ dintre cele mai îngrozitóre. Maşina se turtì şi vagónele fură sfărimate în bucăţĭ. Podulŭ sfărâmându-se, au începutŭ sĕ caḑă bucăţĭ marĭ de pétră peste vagóne. Maşina era cu totulŭ turtită şi acoperită de petri; tenderulŭ, furgonulŭ şi patru sĕu cincĭ vagóne de călĕtorĭ au fostŭ aprópe reduse în pulbere. Vagónele erau pline de lume. Accidentulŭ a luatŭ proporţiunĭ îngrozitóre. Indată s'au trimesŭ ajutóre de personalulŭ staţiunei dela Groenendael.

„Nu póte sĕ-şĭ facă cine-va ideiă despre acéstă catastrofă", ḑicea unulŭ din călĕtorii carĭ scăpase sănĕtosŭ. „Grămada de sfărâmăturĭ sub care ḑăceau morţii şi răniţii era ceva ce nu se putea descrie. Ţipete îngrozitóre şi gemete înăduşite se auḑeau din tóte părlile. Călĕtorii carĭ scăpaseră cu viéţa fugeau înspăimêntaţĭ. Mai multe persóne cu desĕvêrşire mutilate fură scóse de sub sfărîmăturĭ, şi suferinţa lorŭ era atâtŭ de mare, încâtŭ cereau sĕ fie omorîte pentru a scăpa mai curêndŭ. O privelişte încă şi mai îngrozitóre: nenorociţii cu lacrĕmile în ochĭ, carĭ gândindu-se la familiile lorŭ mai prinseseră puţinŭ curagiu, căutau înşişĭ a descoperi loculŭ unde putuseră sĕ piară părinţii sĕu rudele lorŭ.

Printr'o întêmplare providenţială doi medicĭ, carĭ se aflau în trenŭ au pututŭ sĕ scape cu vieţa şi sĕ dea astfelŭ ajutorŭ răniţilorŭ. După ce au sositŭ ajutórele, a începutŭ şi curăţirea liniei. Celŭ dintêiu care a fostŭ scosŭ de sub sfărîmăturĭ, a fostŭ cadavrulŭ maşinistrului, apoi acela alŭ fochistului, care respira încă. S'au mai scosŭ în urmă încă alte optŭ cadavre. Câtŭ pentru răniţĭ numĕrulŭ a fostŭ fórte mare. Biuroulŭ şefului staţiunei devenise o cameră mortuală.

Privelişte a era dintre cele mai sfăşietóre. O familiă întrégă nu mai era decâtŭ nisce cadavre: tatălŭ, mama şi unŭ copilŭ de doi anĭ stau unulŭ lângă altulŭ pentru vecie. Sêrmanulŭ copilaşŭ strîngea cu mâna sa încreştată rochia mamei sale. Alăturĭ, cadavrulŭ fochistului cu gura deschisă, cu mânile întórse şi cu figura mutilată. Puţinŭ mai de parte era întinsŭ corpulŭ maşinistrului a cărui faţă esprima cele din urmă suferinţe. Alte 5 sĕu 6 victime au fostŭ cu desĕvêrşire mutilate Printre cei răniţĭ se afla unŭ tênĕrŭ din Mont-Seint-Guibert, care se ducea acasă pentru a se căsĕtori, şi logodnica lui era printre victime! Acestŭ tênĕrŭ aştepta mórtea cu nerăbdare şi plângea de ţi-se sfăşia inima. Sĕrmanulŭ omŭ vĕḑuse o ḑi de plăcere schimbându-se în doliu! Lângă elŭ unŭ copilŭ care gemea; mai departe o jună fată c'unŭ piciorŭ ruptŭ etc. Mai multorŭ răniţĭ, carĭ au avutŭ piciórele rupte, li s'a făcutŭ amputaţiune.

Până în momentele din urmă a circulatŭ scirea în Bruxelles că printre cei omorîţĭ se află şi baronulŭ Osy, guvernatorulŭ provinciei Anvers, d. Pasture, deputatŭ dela Nivelles, d-şóra Dina Boeumer, o cântăreţă îndestulŭ de cunoscută.

Desgroparea lui Joe. Precum anunţă foile din Atena, Dr. Schliemann se va duce în ḑilele acestea pe insula Creta, pentru ca sĕ desgrópe de sub ruinile cetăţii de odinióră Knossus mormêntulŭ lui Joe, unde speră sĕ găséscă însemnate opere de artă şi preţiosităţĭ. Terenulŭ pe care se află acestŭ mormêntŭ a fostŭ cumpĕratŭ la licitaţiă de Schliemann cu 70,000 drachme.

NECROLOGŬ.

Ioanŭ Gallŭ

protopresbiterulŭ rom. gr. or. alŭ Abrudului şi parochulŭ Abrudŭ-Satului, asses. onorarŭ în senatulŭ epitropescŭ la Consistorulŭ archidiecesanŭ, deputatŭ — dela începutulŭ erei constituţionale — al Congresului naţionalŭ-bisericescŭ şi alŭ sinódelorŭ eparchiale, membru alŭ Associaţiunei transilvane pentru literatura şi cultura poporului românŭ, preşedinte la mai multe instituţiunĭ culturale, directorulŭ mai multorŭ societăţĭ minerale, membru şi preşedinte alŭ fondului pisitalŭ etc. etc.

provĕḑutŭ cu SS. Taine ale bisericei sale în 26 Ianuarie st. v. 1889 la órele 9 diminéţa, după unŭ morbŭ de aprópe 5 lunĭ de ḑile, în alŭ 54-lea anŭ alŭ etăţii sale, êr alŭ serviţului la altarulŭ D-nului, ca parochŭ şi protopresbiterŭ alŭ 29-lea, a încheiatŭ viéţa sa cea plină de activitate, pentru înaltulŭ tronŭ, patriei, bisericei şi naţiunei sale.

Comitetulŭ protopresbiteralŭ în numele preoţimei şi a poporului tractualŭ, alŭ cărui capŭ a fostŭ defunctulŭ, cu cea mai profundă durere aduce acéstă tristă întêmplare la cunoscinţa publică.

Conductulŭ funebralŭ, conformŭ dispoziţiunei sale şi a jalnicei familie, va urma Duminecă în 29 Ianuarie st. v. a. c. la órele 2 după ameḑŭ plecând dela locuinţa proprie a defunctului prin piaţa Abrudului către cimiterulŭ bisericei din Abrudŭ-Satŭ, unde după finirea serviţiului funebralŭ, amĕsuratŭ ritului şi tipicului bisericei române gr. or. la îmormêntarea preoţilorŭ — corpulŭ prea multŭ meritatului şi iubitului nostru defunctŭ se va aşeḑa spre eterna odihnă în mormêntulŭ familiarŭ.

Fie'i ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată!

Abrudŭ, 26 Ianuarie 1889.

Comitetulŭ protopresbiteralŭ alŭ Abrudului.

O asemenea tristă încunoscinţare s'a primitŭ şi dela familia reposatului din Abrud-Satŭ:

Ana Gallŭ născ. *Popoviciu*, soţiă. *Ana* mărit. *Furdui* şi *Ioanŭ Gall*, gimnasistŭ, fii. *Carolina Gallŭ*, vĕd. protopopésă, mamă. *Dr. Iosifŭ Gallŭ*, membru în casa magnaţilorŭ din Budapesta. *Iulia* mărit. *Ranta* şi *Nicolau Gall*, fraţĭ. *Romulŭ Furdui*, protopresbiterŭ, ginere, *Ioanŭ Furdui*, nepotŭ. *Ecaterina Gallŭ*, *Vasilie Ranta*, jude reg., *Iosefa Ciura*. *Elena Dămianŭ*, *Alesandru Ciura* parochŭ gr. cat. cumnaţĭ.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 12 Februarie st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.33	Vênd.	9.35
Argintŭ românescŭ -	„	9.25	„	9.30
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.55	„	9.57
Lire turcescĭ - - -	„	10.80	„	10.88
Imperialĭ - - - -	„	9.80	„	9.88
Galbinĭ	„	5.60	„	5.69
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ - - -	„	127.—	„	128.—
Discontulŭ - - - -	6½—8% pe anŭ			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 11 Febuarie st. n. 1889

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	101.75
Renta de hârtia 5% - - - - - - -	94.45
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	145 40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	99 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	120
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	114.70
Bonurĭ rurale ungare - - - - -	104.95
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	104.95
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ - - -	104.95
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - -	104 95
Bonurĭ rurale transilvane - - - -	104 95
Bonurĭ croato-slavone - - - - -	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ - - - - - - - -	99.70
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	134 60
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului - - - - - - - - -	125.40
Renta de hârtiă austriacă - - - - -	83.40
Renta de argintŭ austriacă - - - -	83 95
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	111.45
Losurĭ din 1860 - - - - - - -	140.20
Acţiunile băncei austro-ungare - -	883.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar -	314 25
Acţiunile băncei de creditŭ austr -	312.20
Galbenĭ împĕrătescĭ- - - - - - -	5.67
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - - -	9.57
Mărcĭ 100 imp germane - - - - -	59.15
Londra 10 Livres sterlinge - - - -	120.90

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ
Dr Aurel Mureşianu

După-ce vĕduva lui Demetriu Ionciovicíu násc. Zinca Florea Iuga, din motivŭ că e risipitóre, a fostŭ pusă sub tutelă prin sentința tribunalului reg. din Brașovŭ, Nro. 5658—1888, vinŭ, în calitatea mea de tutorŭ denumitŭ din partea onoratei sedrie orfanale orășenescĭ, a face atentŭ pe orĭ-cine ca susŭ numitei sĕ nu-i crediteze nimenea nimicŭ, căcĭ în casŭ contrarŭ însușĭ va avé sĕ sufere pagubele.

Petrache Zănescu.

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
„ șese lunĭ . . . . 6 fl. —
„ unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România și străinătate:

pe trei lunĭ . . . . 10 francĭ
„ șese lunĭ . . . . 20 „
„ unŭ anŭ . . . . 40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

pe anŭ . . . . 2 fl.
pe șese lunĭ . . . . 1 fl.
pe trei lunĭ . . . . 50 cr.

Pentru România și străinătate:

pe anŭ . . . . 8 francĭ
pe șese lunĭ . . . . 4 „
pe trei lunĭ . . . . 2 „

Abonamentele se facŭ mai ușorŭ și mai repede prin **mandate poștale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ mixtŭ Nr, 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurecĭ la Brașovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ.

a) Dela Brașovŭ la *Reșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 m. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgărașu*: 4 óre diminéța.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéța.

Cătră onorații cetitorĭ!

„*Gazeta Transilvaniei*“ întră în anulŭ alŭ 52-lea alŭ esistenței sale.

Nenumĕratele dovedĭ de simpatiă și de încredere ce le-a primitŭ acestŭ organŭ de publicitate din partea Românilorŭ de pretutindenĭ cu ocasiunea aniversării a cincĭdecea a esistenței sale suntŭ cea mai viuă și mai puternică mărturiă pentru atitudinea sa politică și națională.

Răzimatŭ pe încrederea publicului românŭ și condusŭ de iubirea de patriă și de datoria ce o are cătră sfânta causă a românismului, organulŭ nostru n'a pregetatŭ de a aduce, mai alesŭ în cei dece anĭ din urmă, însemnate jertfe pentru a corespunde totŭ mai multŭ cerințelorŭ timpului și trebuințelorŭ cetitorilorŭ sĕi.

Astfelŭ dela 1 Ianuarie 1881 „*Gazeta Transilvaniei*“ a începutŭ sĕ apară de trei orĭ pe sĕptĕmână totŭ cu prețulŭ de până atuncĭ, ér dela 1 Aprilie 1884 apare în fie-care di, érăși cu acelașĭ prețŭ, căcĭ cei 2 fl. adăugațĭ acoperŭ numai cheltuielile înmulțite cu portulŭ postalŭ.

De atuncĭ încóce amŭ făcutŭ totŭ ce ne-a statŭ în putință spre a aduce îmbunătățirĭ atâtŭ în redactarea diarului câtŭ și în întocmirea sa esterióră, pentru care scopŭ amŭ isbutitŭ ca diarulŭ sĕ-șĭ aibă tipografia propriă.

Nu-i vorbă, multe se cerŭ astădĭ dela unŭ diarŭ, mai alesŭ când elŭ este chiămatŭ a servi causei unui poporŭ atâtŭ de multŭ prigonitŭ de sórte. Prin urmare nu putemŭ dice că amŭ ajunsŭ la capĕtulŭ îmbunătățirilorŭ.

Din contră, astădĭ când, ca nicĭodată până acuma, posițiunea diaristicei nóstre s'a agravatŭ; când atâtea loviturĭ sunt îndreptate asupra ei cu vehemență așa de mare; când procese peste procese, condamnărĭ la închisóre și amende în banĭ o împiedecă în munca și stăruințele ei de a da pe față tóte nelegiuirile, prigonirile și asupririle și de a lupta pentru recâștigarea drepturilorŭ poporului românŭ: se cere dela noi sĕ ne încordămŭ puterile cu îndoită energiă și sĕ continuămŭ lupta cu curagiu neînfrântŭ, introducêndŭ nouĕ reforme, pentru ca „*Gazeta Transilvaniei*“ nu numai sĕ corĕspundă mai multŭ chiămării sale, ci sĕ se facă cu putință ca principiile salutare naționale ce le propagă sĕ pótă pĕtrunde până și în coliba țĕranului.

Conduși de aceste vederĭ, voimŭ sĕ facemŭ și cu începerea anului viitorŭ mai multe esențiale ameliorărĭ în diarulŭ nostru.

Pe lângă programulŭ, ce l'amŭ observatŭ până adĭ la redactarea foii, suntemŭ decișĭ a cultiva mai multŭ și unele terene, cărora până acuma póte nu le-amŭ pututŭ da atențiunea cuvenită.

Spre scopulŭ acesta amŭ avutŭ fericirea a concentra împrejurulŭ nostru *unŭ numĕrŭ însemnatŭ de bărbațĭ cu cunoscințe speciale*, carĭ vorŭ colabora regulatŭ la fóia nóstră, așa ca materialulŭ ce'lŭ va conține sĕ fiă câtŭ mai variatŭ, instructivŭ și acomodatŭ trebuințelorŭ poporului, nu numai pe têrĕmulŭ politicŭ, literarŭ și socialŭ, ci ținêndŭ deopotrivă sémă și de interesele sale din punctŭ de vedere alŭ economiei, educațiunei și higienei, alŭ afacerilorŭ sale cu autoritățile cu carĭ vine mai desŭ în atingere și alŭ trebilorŭ sale financiare și comerciale.

Afară de aceea câștigându-ne convingerea, că după împrejurările poporului nostru unŭ diarŭ cotidianŭ nu este în stare a pĕtrunde în tóte păturile sociale — parte mare din causa prețului lui — și astfeliu sciind că sĕ sémte trebuința de a i se face cu putință orĭ și cărui Românŭ, care scie ceti, ca sĕ fiă informatŭ despre interesele și trebuințele lui, **ne-amŭ decisŭ ca dela anulŭ nou 1889 înainte sĕ mărimŭ în modŭ destulŭ de însemnatŭ prin adausurĭ numerele nóstre cu data de Dumineca și sĕ le întocmimŭ și sĕ le redactămŭ astfelŭ, ca sĕ intereseze pe orĭ și ce cetitorŭ și sĕ se pótă abona și separatŭ.**

Deschidemŭ dér abonamentŭ la „*Gazeta Transilvaniei*“, care deși mai bogată în materialŭ, va costa ca și până acuma *12 fl. v. a. pe anŭ* și în deosebĭ pentru aceia, cărora împregiurările nu le értă de a abona întregŭ diarulŭ, deschidemŭ abonamentŭ separatŭ la *numerele cu data de Dumineca* ale „*Gazetei Transilvaniei*“, carĭ vorŭ costa **pe anŭ numai 2 fl. v. a.**

Rugămŭ pe abonații noștri de până acuma, ca sĕ stăruiască pe câtŭ le va sta în putință în cerculŭ domniilorŭ lorŭ pentru lățirea „Gazetei Transilvaniei“ precum și pentru rĕspândirea în poporŭ a numerelorŭ cu data de Dumineca, ce se potŭ abona și separatŭ.

Redacțiunea.